

1. UVOD SPECIFIKACIJE USPIJHA U FUDBALU

Fudbal kao polistrukturalna kompleksna kineziološka aktivnost (igra) ima «svoju» jednačinu specifikacije uspjeha iz koje se vidi da ona zahtjeva od igrača usklađenost svih njegovih sposobnosti i osobina da bi mogli uspješno igrati fudbal. U fudbalskoj igri učestvuju dva tima čije se aktivnosti i postupci u igri suprotstavljaju i na taj način nastaju različite «konfliktne» situacije koje se moraju riješiti opet određenim postupcima koji su u domenu pravila igre. Ove «konfliktne» situacije se pojavljuju kao tipične i netipične (tipične situacije prelaze u netipične i obratno) i rješavanje i jednih i drugih zahtjeva od fudbalera određene sposobnosti i osobine, koje su u osnovi njegovih aktivnosti i postupaka u igri. U rješavanju ovih situacija fudbaleri su opterećeni direktnim protivnikom-igračem, ali i «indirektnim» protivnikom, a to su prije svega prostor i vrijeme. Naime, nastale «konfliktne» situacije fudbaleri mogu da uspješno riješe samo ako imaju brza (pravovremena) dejstva. Rješenja se izvode određenim strukturama kretanja, manje ili više složenim, u zavisnosti od složenosti konkretne situacije.

Fudbal obiluje složenim prostornim kretanjima u kojima je potrebno izabrati optimalnu strukturu kretanja, da bi se uspješno riješila određena situacija na terenu, te je sa aspekta strukture kretanja i strukture situacije jedna od najsloženijih sportskih igara kojom dominiraju brze transformacije iz akcije u akciju.

Polazeći od situacije u igri, od kolektivnih preko grupnih, do individualnih (pojedinačnih) akcija bilo u napadu bilo u odbrani, nužno je konstatovati da realizacija napada, odnosno odbrane suštinski zavisi od mogućnosti igrača da izvede adekvatan pokret i/ili kretanje (gibanje), odgovarajuće trajektorije i brzine, usklađenosti, odnosno sinhronizacije, preciznosti i snage na mjestu ili u skoku, kretanju različitog intenziteta u različitim pravcima, na kraćim ili dužim dionicama igrališta, što znači da se akcije mogu realizovati samo uz širok spektar motoričkih struktura.

Za uspješnost u fudbalskoj igri, odgovoran je kompleks antropoloških karakteristika i specifična sposobnost fudbalera da upravlja igrom u smislu da upravlja tempom i ritmom igre, kao i vlastitim bioenergetskim kapacitetom i funkcionalnim stanjima u toku igre.

Obzirom da se nastavnik fizičkog vaspitanja nalazi u situaciji da realizuje vannastavne-sportske aktivnosti u fudbalskom sportu, tj. u školi kroz razne sekcije-dodatne nastave, tj. da ima funkciju pedagoga-trenera-kineziologa nužno je da poznaje kineziološke zakonitosti koje vladaju u fudbalskoj igri.